

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно із статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо встановлення прожиткового мінімуму на рівень, не нижчий рівня фактичного прожиткового мінімуму» (реєстр. № 2147 (доопрац.) від 06.04.2020), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом вносяться зміни до Бюджетного кодексу України, якими передбачено:

розмір прожиткового мінімуму не може бути встановлений на рівні, нижчому ніж прогнозований фактичний розмір прожиткового мінімуму, визначеному відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум»;

у разі перевищення розміру фактичного прожиткового мінімуму протягом двох місяців затвердженого розміру прожиткового мінімуму, Кабінет Міністрів України протягом 15 днів має ініціює перед Верховною Радою України внесення змін до Державного бюджету України на відповідний рік щодо підвищення розміру прожиткового мінімуму з урахуванням прогнозного рівня інфляції до кінця бюджетного року з метою забезпечення його коригування залежно від зростання цін.

Крім того у законопроекті пропонується встановити, що Кабінет Міністрів України має забезпечити встановлення у проекті закону про Державний бюджет України на 2021 рік» прожиткового мінімуму на одну особу, а також окремо для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення на рівні не нижчому, ніж прогнозований фактичний розмір прожиткового мінімуму, визначеному відповідно Закону України «Про прожитковий мінімум», та подати до Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо збільшення доходів та видатків у зв'язку з прийняттям цього Закону.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [20B4E4ED0D30998C04000000D72D2C0071147800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [01.07.2019 0:00:00](#) по [01.07.2021 0:00:00](#)

Міністерство фінансів України

09020-02-2/10811 від 13.04.2020

У порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту не подано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та реальних пропозицій про зміни до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

За прогнозними розрахунками Мінфіну для встановлення розмірів соціальних допомог, виходячи з фактичних розмірів прожиткового мінімуму, необхідно вишукати додаткових бюджетних коштів у обсязі 38,1 млрд грн порівняно з обсягами, врахованими у розрахунках до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

У зв'язку із здійсненням заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), та поглиблення економічної кризи реалізацію законопроекту у разі його прийняття не буде забезпечено фінансовими ресурсами.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Зазначений законопроект не може бути підтриманий з таких причин:

1) Запропонований порядок визначення розмірів прожиткового мінімуму, зокрема, у проекті закону про Державний бюджет України на 2021 рік» не відповідає вимогам щодо порядку та термінів складання проекту Державного бюджету України на відповідний рік, визначеним у главі 6 Бюджетного кодексу України.

Прожитковий мінімум відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні гарантії» є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються розміри основних державних соціальних гарантій, в тому числі пенсії, соціальні допомоги тощо.

Встановлення розмірів прожиткового мінімуму, на основі яких визначаються основні державні соціальні гарантії, без урахування фінансових можливостей держави призведе до розбалансованості бюджетів усіх рівнів, до виникнення значної заборгованості із виплати пенсій, державних допомог тощо, і, як наслідок, до соціальної напруги у суспільстві;

2) проект Закону України не відповідає положенням статті 52 Бюджетного кодексу України, якою визначено вичерпний перелік підстав для внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Зміни до закону про Державний бюджет України можуть вноситися у разі відхилення оцінки основних прогнозних макропоказників економічного і

соціального розвитку України від прогнозу, врахованого під час затвердження Державного бюджету України на відповідний бюджетний період. При цьому Кабінет Міністрів України проводить щоквартальну оцінку відповідності основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України показникам, врахованим під час затвердження Державного бюджету України на відповідний бюджетний період. Статтею 16 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» визначено, що прогнози економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди схвалюються Кабінетом Міністрів України. Тобто зміни до Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік можуть вноситися після прийняття Урядом рішення щодо внесення змін до відповідної постанови Кабінету Міністрів України щодо схвалення прогнозу економічного і соціального розвитку України.

Водночас згідно зі статтею 53 Бюджетного кодексу України зміни до закону про Державний бюджет України вносяться за підсумками трьох кварталів у разі перевищення показників доходів, врахованих у розписі державного бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків. При цьому факт перевиконання дохідної частини Державного бюджету України визнається на підставі офіційних висновків Міністерства фінансів України;

3) термін набрання цим законопроектом чинності не відповідає вимогам частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою закони України або окремі їх положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Мінфін не підтримує зазначений проект.

Заступник Міністра фінансів

Роман ЄРМОЛИЧЕВ